

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΘΕΜΑΤΑ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΕΠΑΛ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ – ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ
1-6-2023

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1

Με βάση το διασκευασμένο απόσπασμα ο εθελοντισμός είναι μια ανιδιοτελής πράξη που προσφέρει πολλά οφέλη σε ένα νέο. Αρχικά, συμβάλλει στην ψυχική υγεία, καθώς καθιστά τα άτομα που μετέχουν σε εθελοντικές δραστηριότητες πιο ψύχραιμα, υπομονετικά και χαλαρά στον εργασιακό τους χώρο. Η ομαδικότητα της εθελοντικής εργασίας τους κάνει να απομακρύνονται από τα ψυχολογικά τους αδιέξοδα και να νιώθουν αισιοδοξία, πληρότητα και προσωπική δικαίωση. Στο κοινωνικό επίπεδο αποκτούν μέσω του εθελοντισμού νέες γνώσεις και πρακτικές ικανότητες, ενώ μέσω των κοινωνικών επαφών μοιράζονται τις ίδιες κοινωνικοπολιτικές απόψεις.

A2

α)

Τα δομικά μέρη της παραγράφου είναι:

Θεματική Περίοδος: «Καθώς η εθελοντική...ότι είχαν».

Σχόλια / Λεπτομέρειες: «Κοινωνικοποιούνται...προβλημάτων»

Πρόταση Κατακλείδα: «Γενικότερα...η ζωή μας»

β)

ομαδική = συλλογική, κοινή

ενισχύεται = ενδυναμώνεται, εντείνεται, μεγαλώνει

αδράνεια = απραξία, παθητικότητα, σκνηρία

A3

Ζητείται άρθρο, επομένως χρειάζεται τίτλος:

«Ο εθελοντισμός...απάντηση στην ηθική αναλγησία»

Πρόλογος:

Ο εθελοντισμός συνδέεται με την ανάληψη πρωτοβουλιών από άτομα που λειτουργούν συνήθως ομαδικά, με απώτερο στόχο τη συμβολή στην επίλυση κοινωνικών προβλημάτων και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής. Τα τελευταία χρόνια έχει μια ιδιαίτερη δυναμική και αναπτύσσει μια πολυποίκιλη δράση στα πλαίσια των σύγχρονων κοινωνιών. Οι μορφές εθελοντικών δράσεων που συμβάλλουν θετικά στην αντιμετώπιση των σύγχρονων προβλημάτων ποικίλλουν, καθώς και οι τρόποι με τους οποίους το σχολείο θα εμφυσήσει στους νέους το πνεύμα του εθελοντισμού.

Κύριο Μέρος:

α) Μορφές εθελοντικών δράσεων:

Αντιμετώπιση ανθρωπιστικής κρίσης

- δωρεά χρημάτων, τροφίμων, καθώς και φαρμάκων ή ιατροφαρμακευτικού υλικού
- εθελοντική εργασία για την ετοιμασία γευμάτων για τους άπορους ή/και τους άστεγους συμπολίτες
- εθελοντική εργασία για την αντιμετώπιση έκτακτων συνθηκών που προκύπτουν από κάποια φυσική καταστροφή (σεισμός, πλημμύρες κ.ά.).
- εθελοντική αιμοδοσία, η δωρεά οργάνων, που αποσκοπούν στη σωτηρία της ζωής ενός συνανθρώπου.
- προσφορά της Εκκλησίας, η οποία με τη βοήθεια εθελοντών προσφέρει αξιόλογο έργο στην προσφορά τροφίμων, γευμάτων, φαρμάκων, αλλά και ενδυμάτων σε άπορους πολίτες.

Προστασία του περιβάλλοντος

- εθελοντική δράση σε ό,τι αφορά το περιβάλλον, καθώς είναι πολλοί εκείνοι οι πολίτες που προσφέρουν τη συνδρομή τους στην πυροπροστασία ή την κατάσβεση πυρκαγιών, αλλά και στην αναδάσωση ή τον καθαρισμό δασών και παραλιών.
- εθελοντικές προσπάθειες ανακύκλωσης ή προώθησης εναλλακτικών πηγών ενέργειας.
- εθελοντική προσφορά που σχετίζεται με την προστασία, τη διάσωση και την περιποίηση αδέσποτων ζώων.

Κοινωνική προσφορά

- εθελοντική εργασία σε ιδρύματα ή κοινωφελείς συλλόγους όπου βρίσκονται παιδιά (ορφανά, εγκαταλελειμμένα, παιδιά με ειδικές ανάγκες), τοξικομανείς στο στάδιο της απεξάρτησης ή πρόσφατα αποφυλακισμένοι που δεν έχουν ακόμη ενταχθεί πλήρως στο κοινωνικό σύνολο, καθώς και σε χώρους όπου προσφέρεται μέριμνα σε ηλικιωμένους.

- εθελοντική εργασία για τον καθαρισμό σημείων της πόλης ή δράσεις για την προστασία των πεζών και ιδίως εκείνων που ανήκουν σε ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες (άτομα με ειδικές ανάγκες).

β) Τρόποι με τους οποίους το σχολείο μπορεί να συμβάλει στην καλλιέργεια πνεύματος εθελοντισμού στους νέους:

- Το σχολείο οφείλει να είναι ανοιχτό στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και να αναπτύσσει δυναμικό και εξωστρεφή προς την κοινωνία και τους προβληματισμούς της προσανατολισμό.
- Η σχολική κοινότητα πρέπει να αναπτύσσει αμφίδρομη σχέση με τα ζητήματα κοινωνικής ευαισθησίας, να καλλιεργείται η εγρήγορση των νέων ανθρώπων και το ιδεώδες της συλλογικής προσφοράς.
- Με βιωματική και συνεργατική προσέγγιση των κοινωνικών θεμάτων να καλλιεργήσει τις αξίες της ανθρωπιστικής συνεισφοράς, της αλτρούστιας ιδεολογίας και της αλληλεγγύης.
- Η έννοια του εθελοντισμού μπορεί να υποστηριχθεί και να προαχθεί με πολιτιστικές δραστηριότητες, ημερίδες, σεμινάρια και αφιερώματα από μαθητές και εκπαιδευτικούς για να μεταδοθεί το μήνυμα της εκούσιας συνειδητής προσφοράς προς το κοινωνικό σύνολο και να εδραιωθεί η σπουδαιότητά του στη σκέψη των νέων ανθρώπων.
- Προγράμματα Περιβαλλοντικά, Πολιτιστικά, Αγωγής-Υγείας που υλοποιούνται στα πλαίσια της σχολικής κοινότητας είναι δυνατόν να καλλιεργήσουν και να διαμορφώσουν εθελοντική συνείδηση στους μαθητές καθώς τους ενεργοποιούν για να δραστηριοποιηθούν σε διάφορους τομείς και να αναλάβουν πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την ευαισθητοποίησή τους για πλήθος ζητημάτων.
- Η συνεργασία του σχολείου με **διάφορους κρατικούς φορείς και υπηρεσίες** μπορεί επίσης να ενδυναμώσει την εθελοντική δράση των μαθητών. Η επικοινωνία με συμβουλευτικούς σταθμούς, με κέντρα ψυχολογικής υποστήριξης, με εθελοντικές οργανώσεις είναι δυνατό να συμβάλλει στην ενεργό συμμετοχή των παιδιών σε δράσεις με κοινωφελή χαρακτήρα.
- Ενημέρωση μαθητών για όλες εκείνες τις οργανώσεις που ασκούν ανθρωπιστικό έργο (Ερυθρός Σταυρός, η Handicap International Oxfam, οι Γιατροί του κόσμου, η Δράση ενάντια στην πείνα, η Consumers International, BEUC, η W.W.F, World Wild Fund for Nature)

Επίλογος:

Ο εθελοντισμός αποτελεί επιτακτικό αίτημα και ανάγκη της σύγχρονης κοινωνίας, καθώς δίνει ένα μήνυμα ελπίδας και αισιοδοξίας για το αύριο. Είναι το αντιστάθμισμα στην κυριαρχία της τεχνολογίας και στην ηθική κατάπτωση των ανθρώπων, είναι το μέσο για ένα καλύτερο κόσμο.

B1

Ο Μπ. Μπρεχτ πραγματεύεται διάφορα θέματα στο ποίημα, το οποίο έγραψε κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης του 1929 – 1933. Αρχικά, αναφέρεται στο θέμα «των αστέγων» και στις δυσκολίες επιβίωσης που αντιμετωπίζουν καθημερινά («και στους αστέγους που μαζεύονται εκεί βρίσκει ένα καταφύγιο τη νύχτα»). Δεύτερο θέμα με το οποίο καταπιάνεται είναι η αποξένωση των ανθρώπων και η εκμετάλλευση που επικρατεί («Δε θα καλύτερέψουνε ανάμεσα στους ανθρώπους οι σχέσεις. Δε συντομεύει έτσι η εποχή της εκμετάλλευσης»). Τρίτη θεματική του ποιήματος είναι τα ακραία καιρικά φαινόμενα που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι αυτοί («Για μια νύχτα τους φυλάγεις απ'τον άνεμο. Το χιόνι που προορίζονταν γι' αυτούς πέφτει στο δρόμο»). Είναι εμφανές πως και τα τρία θέματα αλληλοσυνδέονται και διαπλέκονται και ο Μπρέχτ θέλει να τα στηλιτεύσει.

B2

α)

μεταφορά: εποχή της εκμετάλλευσης

εικόνα: Στη γωνιά της 26ης Οδού και του Μπροντγουαίη

Στέκει ένας άντρας κάθε βράδυ τους μήνες του χειμώνα

επανάληψη: Ο κόσμος έτσι δε θ' αλλάξει

β)

α' ενικό πρόσωπο: (ακούω)

- δίνει στο κείμενο αμεσότητα, ζωντάνια.
 - τα γεγονότα παρουσιάζονται μέσα από τα μάτια αυτού που τα έζησε.
 - εξομολογητικός τόνος
 - κινητοποιεί συναισθηματικά τον δέκτη αφού μεταφέρει την προσωπική μαρτυρία κάποιου
- β' ενικό πρόσωπο:** (φυλάγεις)
- θεατρικότητα, παραστατικότητα.
 - δημιουργείται η αίσθηση συνομιλίας μεταξύ πομπού και δέκτη.
 - προσδίδει διαλογικό χαρακτήρα στο λόγο.
 - ο αναγνώστης νιώθει συμμετοχος, νιώθει ότι αυτό που διαβάζει τον αφορά άμεσα.
 - ο τόνος γίνεται συνομιλητικός-φιλικός.

γ' ενικό πρόσωπο: (στέκει)

- αντικειμενικότητα, αμεροληψία, ουδετερότητα.
- ο πομπός αποστασιοποιείται από το μήνυμα.
- το μήνυμα παρουσιάζεται σαν αντικειμενική αλήθεια.
- καθιστά το μήνυμα γενικόλογο και του προσδίδει καθολικό κύρος για αυτό χρησιμοποιείται για γενίκευση σκεπτικού, προκειμένου να προκύψουν συμπεράσματα με ευρύτερη ισχύ και αποδοχή

B3

Κατά τη γνώμη μου, η άποψη του Μπρέχτ είναι απαισιόδοξη, αλλά ταυτόχρονα ρεαλιστική. Στην κοινωνία που περιγράφει, αλλά και στις σύγχρονες κοινωνίες πολλοί άστεγοι στις μεγαλουπόλεις βρίσκουν –ή αναζητούν να βρουν– «καταφύγιο» για να προφυλαχθούν από τον «άνεμο», το «χιόνι» ή οποιοδήποτε άλλο ακραίο καιρικό φαινόμενο. Είναι σκληρή, απαισιόδοξη, αλλά ταυτόχρονα και ρεαλιστική η αποστροφή πως «ο κόσμος έτσι δεν θα αλλάξει». Υπάρχει βέβαια μια στιγμή αισιοδοξίας-προτροπή προς τον αναγνώστη στο στίχο «Σαν διαβάσεις τούτο 'δω, μην κλείσεις το βιβλίο, άνθρωπε», επικαλούμενος τον ανθρωπισμό του αναγνώστη. Ωστόσο, η συνολική αίσθηση που αποπνέουν αυτοί οι στίχοι είναι απαισιόδοξη και δυστυχώς ο Μπρέχτ βασίζεται σε πραγματικά στοιχεία, τα οποία δεν αλλάζουν ανά τις εποχές, αλλά δυστυχώς επιδεινώνονται. Θεωρώ πως η δική μας γενιά, οι νέοι, δεν πρέπει να «κλείσουμε το βιβλίο» και να αδιαφορήσουμε για τις ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, όπως οι άστεγοι, αλλά να αναλάβουμε άμεσα δράση και να ευαισθητοποιηθούμε.

Επιμέλεια: Βασιλιάδου Μ., Εσκιτζή Ρ., Σεβρής Κ.,